N° 3744.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

De Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

DINGSDAG 30 AUGUSTUS.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 29 Augustus.

Wat is het voor eene politiek, die sinds den vrede van Villafranca in Italië geldt? De twee oorlogvoerende Keizers sluiten in persoonlijke onderhandeling preliminaire vredesvoorwaarden, waarna de een naar Parijs, de ander naar Weenen terugkeert met de blijde boodschap, dat het vrede is. Beide trekken dien ten gevolge hunne legers van Italië terug en laten er slechts zoo vele troepen over als noodig wordt geacht om in onverwachte gebeurtenissen te kunnen voorzien.

De officieele tekst der preliminairen is nooit openbaar gemaakt. Men kent daarvan slechts eenige, waarschijnlijk de voornaamste, bepalingen, maar dat is niet eens zeker. Altans wat sinds den zoogenaamden vrede in Italië omgaat bewijst, dat te Villafranca veel van hetgeen noodwendig tot den vrede behoort, niet afgedaan, of minstens kwalijk geregeld is.

Toen Keizer Napoleon Italië binnentrok tot den bekenden wederregtelijken, en wat erger is, revolutionnairen oorlog, deed hij een van die dubbelzinnige en valsche stappen, waarmeê hij een bevooroordeeld publiek, dat bedrogen wil worden, zand in de oogen werpt. Hij verklaarde de neutraliteit van alle onzijdigen te zullen eerbiedigen; en staande die verklaring deed hij in een openbaar manifest een beroep op de onderdanen der onzijdige Italiaansche vorsten, om ze tot de deelname aan den oorlog uit te noodigen. De beteekenis van zulk een beroep is voor geen tweederlei uitlegging vatbaar. Het was niets anders dan eene uitnoodiging aan de volken van Italië, om zich te verzetten tegen de verklaarde onzijdigheid hunner wettige vorsten. Wij noemen dat in goed Hollandsch, eene poging, langs een omweg, om de volken tegen hunne soevereinen in opstand te brengen. Wat het keizerlijk manifest zijdelings deed, geschiedde regtstreeks door den Piëmonteeschen bondgenoot. Wat gebeurt er? De bevolkingen bleven rustig en onderworpen. Maar vele officieren onder de troepen van de hertogdommen waren omgekocht en werden meineedige verraders. Zij bragten de troepen in opstand, en men zag het vloekwaardig schandaal, dat in Parma, Modena en Toskane de vorsten, niet door het volk, maar door hunne de heiligste eeden schendende officieren werden verjaagd. Onmiddelijk wierp zich koning Viktor Emmanuel op als diktator in die hertogdommen en benoemde kommissarissen-generaal, die niet in gebreke bleven, om de rustige bevolkingen stelselmatig tot ontrouw aan hunne wettige soevereinen, dat is tot revolutionnaire werktuigen op te zwepen. Onder deze omstandigheden moesten ook de Kerkelijke Staten worden aangetast. Eene brochure, die verdacht wordt onder medewerking van den Franschen Keizer te zijn geschreven, had betoogd, dat aan den Paus bij de toekomstige regeling der Italiaansche aangelegenheden ten minste de Legatiën moesten worden ontnomen. Tot vergoeding van dat verlies zoude men Zijne Heiligheid tot prezident van de toekomstige, vermoedelijk nooit te verwezenlijken, Italiaansche federatie verheffen, met andere woorden, men zou den Paus, na hem magteloos te hebben gemaakt, onder den titel van prezident ten speelbal stellen van de mogendheid, die in Italië, door welke middelen dan ook, het hoogste woord zou weten te voeren. In overeenstemming met dit programma werd de Paus eenige oogenblikken zelfs in Rome bedreigd, en werden onder de oogen van Zijne Heiligheid, in strijd met zijne neutraliteit, door Franschen werfdepôts opgerigt voor den Italiaanschen oorlog. De Piëmontezen, die door den Franschen Keizer in alles op de voorhoede waren geplaatst, gingen nog verder. Zij trachtten een systeem van korruptie onder de Pauselijke troepen in praktijk te brengen, dat alleen daarom mislukt is, wijl troepen en officieren, met enkele, zeer weinige uitzonderingen, aan hun eed getrouw bleven. Zij bewezen dit overal, waar de gelegenheid zich daartoe aanbood en met roem te Perugia, waar velen hunner hunne trouw met hun bloed bezegelden, middelerwijl zij de revolutionnairen aantastten, en overwonnen.

Vroeger intusschen was in de Legatiën bij verrassing eene revolutie uitgebroken. Toen de Oostenrijkers plotseling de Legatiën verlieten, zonder aan het Pauselijk goevernement den tijd te gunnen, om de weinige troepen af te zenden, die voor de handhaving der openbare orde, te midden van de gisting waarin de oorlog Italië geworpen had, noodig waren, maakten de revolutionnairen van het naburig Toskane daarvan gebruik, om, in vereeniging met de trawanten der geheime genootschappen, den Pauselijken legaat, onbeschermd overgebleven, te verjagen en zich tot een provizioneel revolutionnair goevernement op te werpen, tot de uitgeroepen diktator Viktor Emmanuel zijn kommissaris zou hebben afgezonden. Het is te Bologna gegaan als te Parma en elders. Niet van de bevolking is daar de revolutie uitgegaan. Wat te Florence door ontrouwe officieren geschied was, gebeurde te Bologna voornamelijk door vreemdelingen, namens Cavour, uit de naburige Staten tot bewerking der revolutie afgezonden. Zoodra had men niet de Legatiën in zijne magt, of men heeft er, gelijk overal elders, door middel van onzedelijkheid en goddeloosheid het volk trachten te bederven. En niemand behoeft meer te kennen dan de bevolking van de stad zijner inwoning, om zich de overtuiging te verschaffen, dat er overal eenige lieden te vinden zijn voor alle kwaad bruikbaar.

Dat was de toestand van Italië, toen de vrede van Villafranca Europa verraste. Die vrede scheen onder alle opzigten een behoudende vrede te zijn. Oostenrijk stond Lombardije aan Frankrijks Keizer af, die het aan Koning Viktor Emmanuel schonk. Frans Jozef bedong voor zijne familie bondgenooten, de hertogen van Toskane en Modena, dat beide hertogdommen aan hunne wettige vorsten zouden terugkeeren. Het werd door den Franschen Keizer toegestemd. Voor Parma trad Oostenrijk niet op, en het schijnt dat de preliminairen het hertogdom onaangeroerd hebben gelaten; maar van alle zijden wordt verzekerd, dat het in de bedoeling van Napoleon III ligt, om het terug te geven aan de doorluchtige afstammelinge van de Bourbons. Het is niet bekend, of in de preliminairen iets omtrent de pauselijke Legatiën is bepaald. Maar het is daarentegen wereldkundig, dat Keizer Napoleon zich én ten overstaan van den Paus, én ten overstaan van zijn eigen volk heeft verbonden tot de ongeschondene handhaving van alle pauselijke soevereine regten. Wel is waar, zijn de woorden, door den Keizer te dien aanzien gebezigd, nooit volkomen duidelijk en afdoend geweest. Maar de wereld heeft zijne verklaringen opgenomen in den door ons bedoelden zin.

Men heeft dus grond te stellen, dat het de nadrukkelijke wil is der beide katholieke keizers, dat Modena en Toskane terug keeren onder het gebied hunner wettige hertogen, en dat keizer Napoleon de verpligting heeft aangegaan, om te zorgen, dat de Paus terugkeert in het bezit der Legatiën.

Welnu, de preliminairen van Villafranca zijn sinds weken en weken gesloten; en wat is er gedaan, om de revolutie in Italië, waarvoor Napoleon, blijkens eigene verklaring in zijn dagorder aan het leger, is teruggetreden, te stuiten? Tot dusver niets afdoends hoegenaamd. Men zegt, dat het Fransche gouvernement raadgevingen heeft opgezonden naar Turijn, Parma, Modena, Florence en Bologna; maar raadgevingen gepaard met de betuiging, altans voor Modena en Toskane, dat Frankrijk, om aan de raadgevingen kracht bij te zetten, geen geweld zal gebruiken, noch gedoogen, dat er geweld zal worden gebruikt.

Die raadgevingen komen wat laat. Onmiddelijk toch na den vrede van Villafranca hebben de Piëmontezen, in overleg met al de revolutionnairen van Italië, zich gehaast, om de revolutie in de hertogdommen en de Legatiën al meer en meer uit te breiden onder de bevolkingen, haar te vestigen, zooveel mogelijk te organizeren en te legalizeren. Men heeft in de eerste plaats overal, tot in de kleinste dorpen, aan Piëmontesche agenten of aan gekochte revolutionnaire trawanten alle magt in handen gespeeld; zoodat op dit oogenblik alle autoriteit in de steden en de dorpen van de gerevolutionneerde provinciën berust en wordt uitgeoefend door opzettelijk daartoe gekozene en aan de revolutie en aan Piëmont verbondene lieden. En om nu zeker te zijn, dat dite soort van volk, dat de magt in handen heeft, ook magt zou kunnen uitoefenen, zoo heeft men daaraan toegevoegd legerkorpsen, die onder den naam van vrijscharen of van nationale garden, eigenlijk voor het meerendeel bestaan uit een zamenraapsel van al wat men in het land verdorvens heeft kunnen bijeenbrengen, een zamenraapsel, dat men gewapend heeft, duur betaalt, en waarmeê men aan de rustige, ordelijke, gezetene burgerij, die de wezenlijke bevolking van het land uitmaakt, vrees aanjaagt.

Het Fransche goevernement heeft het lijdelijk aangezien, dat uit Turijn, door het Piëmontesche goevernement, de revolutie in Italië op dergelijke wijze werd geordend, als dat woord hier mag gebruikt worden, op een voet van terrorisme, die, al hoewel daarvan door de zamenspanning van de revolutionnaire pers, die veel verdicht, en nog veel meer verzwijgt, weinig naar buiten komt, desniettemin met een vreeselijken band drukt op al wie gemoedelijk en ordelijk is.

Wat heeft het Fransche goevernement, om te voldoen aan zijne verpligtingen jegens den Paus en jegens den vrede van Villafranca, daartegen gedaan? Het heeft alles laten begaan. En eerst nadat het stelsel van terrorisme door Piëmont in de hertogdommen en de Legatiën was georganizeerd, eerst daarna heeft het kabinet van Parijs geëischt, dat de Piëmontesche kommissarissen zouden worden terug geroepen. Het heeft eene uitzondering gemaakt voor Bologna. Maar het is twijfelachtig in hoe verre dit opregt gemeend is geweest. De heer d'Azeglio heeft wel is waar slechts een paar dagen als kommissaris van Koning Viktor Emmanuel te Bologna doorgebragt. Maar hij is van daar niet heen gegaan zonder er een gansch bestuur in Piëmonteesch-revolutionnairen zin te hebben benoemd en achtergelaten. Wij hebben nooit gehoord, dat daartegen uit Parijs een protest is ingediend.

In allen geval heeft Frankrijk toegelaten, niet alleen zonder verzet, maar ook zonder protest, dat staande de aangegane verpligtingen, en in strijd daarmeê, de revolutie in Italië zich al meer en meer vestigde en krachtiger organizeerde, en zich dermate inrigtte, dat zij voor het oog van Europa schijnt te zijn eene ordelijke beweging van een gansch volk, dat zich tegen willekeur en verdrukking wil vrijwaren, om zich tot eene vrije en zelfstandige natie te kunnen ontwikkelen.

En nu dat alles geschied is, nu de revolutie door geweld heerscht, meester is van de verschrikte bevolkingen, verkiezingen heeft uitgeschreven, waaraan de gezetene bevolking vreemd blijft, en slechts deel wordt genomen door dat gering deel, dat zich daar, hetzij uit den vreemde heeft opgedrongen, hetzij door bederf is aangetast, nu door middel van zulke verkiezingen zoogenaamde nationale vergaderingen gevormd of op weg zijn, om bijeen gebragt te worden, nu geeft men de raadgevingen van Frankrijk, dat de revolutie zich vrijwillig behoort te onderwerpen aan de wettige vorsten!

Wat is dat voor eene politiek, hebben wij gevraagd, en wij vragen 't nogmaals. Wij kunnen daarop geen bepaald antwoord geven; maar zijn er velen, die behoefte hebben om van misleiding tot misleiding gebragt te worden, en daarvoor vrijwillig de oogen sluiten, om niets te zien; wij daarentegen gevoelen de behoefte, om ons geen knollen voor citroenen te laten welgevallen, onverschillig de hand, die ze ons aanbiedt.

De *Times*, getrouw aan zijn gedragslijn van de laatste drie weken, bevat weder een lang artikel ten gunste van de „wenschen" door de konstitueerende vergaderingen te Florence en te Modena uitgebragt. Het Engelsche blad spreekt echter over de Italiaansche volksvrienden met fijnen spot op zulk een minachtende wijze, dat ieder duidelijk uit zijn artikel lezen kan, hoe weinig kans zij zouden hebben in den *Times* een advokaat te vinden, als niet het belang der Engelsche staatkunde thans medebragt hen in de hand te werken. Dat de *Times* niet zoo onnozel is om de demonstratien in Midden-Italië voor goede munt op te nemen, wisten wij reeds lang, al kwam het nergens zoo duidelijk in uit als in het

artikel, dat wij hier bespreken. Dat het blad echter niet alleen onder de Londensche, maar ook onder de vastelands-*snobs*, een aantal halzen vindt, die zijn bewondering voor de Italianen in vollen ernst opnemen, weten de lezers van de *Amsterdamsche* en *Arnhemsche* couranten bij ondervinding. Ziehier nu op welke geestig-ironieke wijze de *Times* aan zijn Italiaansche vrienden lessen en raadgevingen uitdeelt:

„Te midden hunner opgetogenheid zijn Parma, Modena en Florence eensklaps door het voorgevoel van eene of andere zware ramp bevangen geworden. De zon, welke die steden aanvankelijk tot werkzaamheid aanvuurde, heeft zich achter een donkere wolk verscholen. In de gebaren van den bevrijder wordt een zweem van ijskoude strengheid opgemerkt. Hij is iemand met wien niet is te gekscheren. Men moest elkander toch een weinig beter verstaan. Er zijn zekere uitdrukkingen en redeneringen, die de zuiverste onbaatzuchtigheid aanduiden; doch men moet ze niet te letterlijk opnemen. De advokaat en de geneesheer onderzoeken de zaak van hun klienten en patiënten tot in de kleinste bijzonderheden, en spannen alle krachten in om het regtsgeding te winnen of de ziekte te vernietigen. Dat alles gebeurt met de zuiverste bedoelingen. Men zou beiden edelmoedigen standen onregt doen, door zelfs zijdelings er op te wijzen, dat het denkbeeld aan een gemeene belooning daarbij eenigerwijs op den voorgrond stond. Evenwel weet iedereen, dat er een zeker iets bestaat, dat hoewel in den nevel van het geleerde woord „honorarium" gehuld, een metaalklank en gele kleur heeft; ook weet iedereen volkomen, dat, wanneer het honorarium op zich laat wachten of wegblijft, het spoedig gedaan is met eene zorgvuldige verpleging en troostende sympathie. De Italiaansche hertogdommen schijnen de wetten der welgemanierdheid in dergelijke zaken niet te kennen. Ondanks de billijke vertoogen, die hun uit alle deelen van Europa gedaan worden, verbeelden zij zich werkelijk of handelen in dier voege, als of zij er stellig van overtuigd waren, dat de keizer der Franschen eeniglijk om hen pleizier te doen, 20,000,000 £ uitgegeven en 20—30,000 Franschen geofferd heeft. Zwijgend staat de bevrijder daarbij met op den rug gekruiste armen! Wat maakt hem zoo zwijgend en afgetrokken? Waarom verwacht hij, 'tgeen zonneklaar is, dat er iets achter zijn rug gebeuren zal? Gij, Toskaansche heeren, hebt het gebruik vergeten en verzuimd het honorarium te betalen. Vergeefs herinnerden Montanelli en Parra aan de noodzakelijkheid er van. Zelfs wij, Engelschen, die zoo openhartig en vrijmoedig zijn, houden een beleefd heer, die ons schrijft, dat hij onze gehoorzame onderdanige dienaar is, niet bij zijn woord, noch zenden hem onze laarzen om ze te poetsen. En gij, Italianen, anders zulke sluwe en geslepene politici, zout ge waarlijk zoo dwaas zijn u te laten beschuldigen van in woorden, die niets anders dan klanken zijn, een zin te zoeken?

„De Toskaners klagen dat zij zich aan geen dwaasheid hebben schuldig gemaakt en in de gansche onschuld hunner harten geloofd hebben, dat zij vrij zouden zijn; en van hunne vrijheid hebben zij op zeer gematigde wijze gebruik gemaakt. Zij begrijpen niet waarom zij de heerschappij van een vreemdeling, dien zij niet beminnen, voor de heerschappij van een anderen vreemdeling, dien ze haten, zouden verwisselen. Toen een oude Boekanier door eenige kannibalen uit de handen zijner blanke broeders was bevrijd, die hem wilden ophangen; verheugde hij zich daarover zoo lang tot hij begreep dat zijne bevrijders hem slechts gered hadden om hem vet te mesten en daarop te eten. Nu verklaart Toskane dat het noch opgehangen noch verslonden wil worden; en alle partijen beschouwen dit verkeerd en onverstandig. Oostenrijk trekt zijn krijgsmagt te Mantua bijeen. Sardinië ontvangt bevel zich van alle werkelijke interventie te onthouden, en Keizer Napoleon zou hebben verklaard, dat hij Oostenrijks bemoeijingen, ten doel hebbende de uitvoering der bepalingen van het vredestraktaat van Villafranca, niet zal verhinderen. Deze geruchten — immers 't kunnen niets anders dan losse geruchten zonder eenigen grond zijn — hebben de aangezigten der Toskaners met een bleeke angstkleur overdekt. Des te erger voor de Toskaners. Geheel Europa heeft hen bewonderd wegens 'tgeen zij niet gedaan, en wegens hetgeen zij gezegd hebben. Wij moeten nu afwachten wat zij doen zullen. Helaas! alle behoedzaamheid en gematigdheid zijn zelden voldoende om een natie van slaven tot een natie van vrije lieden te verheffen. Een natie moet om de vrijheid strijden of zich ten minste er toe bereid toonen. De Toskaners, Modenzers en Parmezanen moeten datgene doen, wat alle vrije en onafhankelijke natiën gedaan hebben. Zij moeten toonen bereid te zijn datgene te doen, wat den Italianen immer zoo zwaar viel, namelijk, voor zich-zelven strijden. Zij moeten zich niet op den grond werpen en kermen en verwachten dat Duitschers en Engelschen zullen komen om voor hen te strijden. Is Toskane niet bereid voor zijne vrijheid te strijden, zijn de burgers er nog even verwijfd en teer als in den tijd toen zij gewoon waren vreemde bandieten te huren, om voor hunne burgertwisten te strijden of hunnen handel met Venetië en Milaan te verdedigen, dan is het best dat het zich onderwerpe en geen woord meer zegt. En slavernij of ten minste politieke onderworpenheid is dan zijn natuurlijke en passende toestand. Omstreeks vier eeuwen geleden, bewees Machiavelli den Florentijnen dat al de rampen van Italië uit het nationale euvel ontstonden, hierin bestaande om anderen in zijne plaats te doen strijden. Maar zijn de Toskaners van thans dezelfde als zij sinds duizend jaren zijn geweest? Zoo ja, dan verdwijnt al onze bewondering voor hunne kalme houding en uitmuntend gedrag. Lieden die niet voornemens zijn te vechten, doen het best zich stil te houden."

Aan het slot van deze vleijende karakterschets der Italianen en der zijdelingsche maar vinnige en fijne kritiek van hun eeuwig grijpen naar vreemde hulp, drukt de *Times* echter de hoop uit, dat zij manmoedig en alleen op hun zelven bouwend hunne vrijheid zullen weten te bevechten. Wat aan die konkluzie is voorafgegaan toont echter genoeg, dat de *Times* op de vervulling van die hoop slechts zwakken moed heeft, en dit blijkt nog sterker uit een later artikel, waarin hij in de volgende verachtende woorden van de Toskaners spreekt:

„De Florentijnen, zoo als zij worden afgeschilderd, gelijken meer Datis den Meder, dan Miltiades, meer Xerxes dan Leonidas. Men spreekt van de benoeming eens veldheers, maar ook van de ontbinding des legers. Door welk een onverklaarbaar toeval hebben wij niet het berigt der wapening van de geheele mannelijke bevolking ontvangen, en waarom hooren wij er niet van, dat de vrijwilligers in den wapenhandel geoefend worden? Waarom heeft men niet van Engeland, in plaats van sympathie, wapens verzocht? De vrijheid is een ernstig spel, dat, zoo als de Grieken tot de Perzen zeiden, met zwaarden en bijlen, niet met puntige kwinkslagen en vriendelijke verzoeken moet worden gespeeld. Het verhevenste schouwspel voor den vrijen mensch is dat, wanneer hij zijn natuurgenoot moedig, ja wanhopig voor zijne vrijheid ziet strijden. Het diepste gevoel van verachting, dat den vrijen mensch vervullen kan, wordt in hem verwekt wanneer hij een ellendigen slaaf ziet, die, hoewel tot het volle bewustzijn van zijn onwaardigen toestand gebragt, den mannelijken moed toch niet bezit om iets anders te doen dan zich aan kermen en klagen over te geven. Wij zeggen onbewimpeld, dat de berigten, welke wij nopens de niet oorlogzuchtige lijdelijkheid der Toskaners ontvangen, bij ons den diepsten afkeer wekken. Wij Engelschen, hebben steeds de onwrikbare waarheid erkend, dat de vrijheid martelaars moet hebben, alvorens men haar vrijelijk op haar altaar vereeren kan. Wij hebben een lijst van eerbiedwaardige namen, in wier bezitters hoewel dood, wij nog leven; maar wij bezitten onze vrijheid niet slechts omdat die mannen leefden en stierven; maar wijl wij bereid en in staat zijn, des vereischt, nog mannen te leveren, die als genen leven en sterven zouden. Ook ten onzent spreekt men van zedelijken moed en zedelijke magt; maar wij hebben ook steeds ligchamelijken moed en stoffelijke magt in handen. Kan hetzelfde van de bewoners van Midden-Italië worden gezegd? Dat zij vrij willen zijn, heeft niets te beteekenen. Een paard, een schaap, een kanarievogel, heeft misschien ook een onbepaalde zucht naar vrijheid. Al wat wij vragen, en wel sedert eenige dagen met een zweem van argwaan, is: Zijn de Italianen bereid, om voor de vrijheid, welke zij bezitten, te strijden? Zijn zij dat, dan zullen zij haar zekerlijk verkrijgen; zijn zij 't niet, dan moge Oostenrijk hen in plaats van met roeden met scorpioenen geeselen, en wij, Engelschen, zullen niets anders doen dan voor hun gekerm onze ooren sluiten."

Ter verbetering der mededeeling door de *Amst. Ct.* gegeven, meldt de *N. R. C.* dat, ingevolge 's Konings kabinetsbrief van den 15^n Julij 1859, bij besluit der ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën, van den 20sten Julij 1859, de verleende koncessie voor den aanleg en de exploitatie der *Zuiderspoorwegen* is gesteld ten name van de heeren J. P. Bredius, jhr. J. W. van Sypesteyn en mr. W. Siewertsz van Reesema.

De *Courrier de la Meuse* meldt het volgende: Men zal zich herinneren dat in de zomervergadering der Staten-Gen. een voorstel aan den Koning is gedaan, strekkende, om de provincie Limburg van hare verpligtingen jegens den Duitschen Bond te ontheffen. Thans vernemen wij, dat het goevernement heeft geantwoord, dat het zich met die aangelegenheid bezig houdt en naar de tijdigheid onderzoek doet, om tot eene voor Limburg gewenschte oplossing dezer quæstie te geraken.

Z. M. heeft benoemd tot ridders der orde van den Nederl Leeuw: den kapitein-kwartiermeester J. J. B. Kesman; den lsten offic. van gez. der 2de kl. L. F. Persille; en den kapitein der 1ste kl. H. E. W. Rodi de Loo; alsmede op zijn verzoek eervol ontslagen. als Nederl. konsul te Leipzig, C. W. Uhlmann.

LEGERPLAATS BIJ ZEIST, 27 Aug. Heden omstreeks ten 4 ure namiddag arriveerde H. K. H. Prinses Frederik in het kamp en stapte af bij haren gemaal, die te voren met geheel zijn staf was aangekomen. Ten 3½ ure was het muziekkorps der Utrechtsche schutterij gearriveerd en heeft in het kampement van Prins Frederik schoone stukken ten uitvoer gebragt. Meer dan eens betuigde Z, K. H. zijne tevredenheid. In de pauze werden verschillende eet- en drinkwaren aangeboden. Omstreeks ten 8 ure is het korps weder vertrokken; H. K. H. de Prinses met haren gemaal is bijna gelijktijdig afgereisd.

ZAANDAM, 28 Aug. De dertiende Algemeene Vergadering der Hollandsche Maatschappij van Landbouw zal gehouden worden op Vrijdag den 30^n Sept. aanst., des middags te 12 ure, in de zaal van het *Hotel van het wapen van Amsterdam.*

SNEEK; 29 Aug. Aan de Tweede Kamer is door 66 grondbezitters dezer stad een adres ingediend, waarin zij zich beklagen, dat art. 41 op de regterlijke organizatie hun groote moeijelijkheden berokkent bij het verhuren van woningen, wijl vele huurders der mindere klasse, wetende welke onkosten een regterlijk bevel tot ontruiming veroorzaakt, daarvan gebruik maken, om bij het eindigen van den huurtijd te weigeren het perceel te verlaten. Meermalen is beproefd hun eene kleine som aan te bieden om in der minne te vertrekken, doch meesttijds zijn de eischen zoo brutaal, dat daaraan geen gevolg kan gegeven worden. Neemt men zijne toevlugt tot de regtbank dan verkrijgt men, ja, een vonnis, waarbij het huurkontrakt vernietigd en de huurder in de kosten veroordeeld wordt, doch aangezien de laatste gewoonlijk onvermogend is, wint men daar bitter weinig bij. Daarom stellen adressanten voor, dat als het gehuurde niet meer dan ƒ200 beloopt en de huurder weigert het gehuurde op den bepaalden tijd te verlaten, de eigenaar zich eenvoudig bij verzoekschrift, met overlegging van het geregistreerde huurkontrakt, tot den kantonregter kan wenden, en deze door eenvoudig appointement op het rekwest te geven, bij voorraad exekutabel, en met benoeming van twee dienaren der justicie, de onmiddelijke ontruiming beveelt; onder voorbehoud van een eisch tot schadevergoeding tegen den verhuurder te mogen instellen, zoo men meent daarop regt te hebben.

VEENDAM, 25 Aug. Den Weleerw. heer Pastoor dezer parochie viel gisteren het voorregt te beurt zijne vijfentwintigjarige bediening van het priestersambt te mogen vieren, waarvan er ongeveer twaalf jaren aan de zorgen dezer parochie waren toegewijd.

Dubbele dankbaarheid vervulde op dien dag het hart van den Jubilaris, om dat het ook juist een jaar geleden was, dat Zijn Eerw. gelukkiglijk van eene gevaarlijke ziekte begon te herstellen.

De parochianen getuigden van hunne belangstelling in dit feest, doordien Zijn Eerw. onder meer andere, ook een kostbaar geschenk in zilver werd aangeboden, waarbij de wensch werd uitgedrukt dat Zijn Eerw. ook den gouden Hoogtijd, den dag waarop hij zich plegtig aan God en Altaar verbond, mogt beleven.

MEPPEL, 26 Aug. De persoon van v. V., varende als knecht op het beurtschip tusschen hier en Zwolle, had het ongeluk een splinter in de hand te krijgen, met het noodlottig gevolg, dat hem eerst de hand, daarna de arm en vervolgens de hals sterk opzwol, en hem eindelijk in den verloopen nacht de keel geheel is digt gezet, zoodat hij onder de grootste benaauwdheden is overleden.

LEIDEN, 26 en 27 Aug. Boter: 1ste kwal. ƒ1,12½ a ƒ 1,22½; 2de kwal. ƒ 0,97½ a ƒ 1,10 per Ned. ℔.

HOORN, 27 Aug. Hoogste graanprijzen. Gerst ƒ 5,12½; Haver ƒ 4,25; Koolzaad ƒ9,25; Mosterdzaad ƒ 23,25; Paardenboonen ƒ 6,50; Bruine dito ƒ 10,75; Graauwe Erwten ƒ 13,25; Vale dito ƒ 12,25; Groene dito ƒ 13; Witte (groote) dito ƒ 8. Boter per Ned. ℔ ƒ 1,20. Kippen a ƒ 0,80; Kipeijeren a ƒ 2,30 per 100 stuks. Eenden a ƒ 0,35 per stuk. Appelen per mand ƒ 1,80; Peren per mand ƒ 3.

BATAVIA, 7 Julij. Volgens tijdingen van Bandjermasin, te Soerabaya ontvangen, zijn de troepen onder kolonel Andresen den 11^n Junij naar Martapoera opgerukt. De kraton is den 13^n bezet, terwijl de inboorlingen de vlugt hadden genomen. De voorhoede, 200 bajonetten sterk, is den 15^n naar Pangaron gerigt, welke plaats zij den 18^n bezetten, juist toen de Moeningers haar op nieuw wilden aanvallen. Den vorige dag waren bij Soengei Raja 30 opstandelingen gedood en 60 gewond, terwijl de overigen het hazepad kozen. Den 19den kwamen de eerste laadpraauwen van Pengaron te Martapoera en was het onderling verkeer hersteld. De hoofdmagt trok den 16^n naar Goenon Glawak, waar de gevlugte Moeningers zich verzameld hadden, doch ijlings verder togen, op het gezigt onzer troepen. Den 18^n rukte de rezerve onder luit.-kol. Roon van Ostade naar Goenong Djabok, waar alles verlaten en verwoest was. Volgens berigten zou de vijand zich in het Moeningsche, waar de zoogenaamde Sultan Koening zich versterkt heeft, bijeentrekken en men had het voornemen met de hoofdmagt daarheen te rukken. Op de Kapoeas en Poeloe

Petak rivier hebben de Dajaks zich versterkt. Te Samhit is eene militaire bezetting geplaatst. In de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo was alles rustig.

In Mei jl. werden door den kommandant te Badjoa twee brieven ontvangen van Aroe Palakka, een Bonische rijksgroote, welke betuigingen van verkleefdheid aan het Neerlandsch-Indiesch goevernement bevatten, welke hem bij het bestuur van Boni verdacht gemaakt had. Hij wenschte Boni te verlaten en zich tot zijne zuster, de Koningin van Barroe, te begeven en verzocht dat deze daarvan, door den goeverneur van Celebes kennis zou ontvangen.

Aan dien wensch werd gevolg gegeven, zoodat Aroe Palakka met familie en 300 volgelingen Boni verlaten heeft. Wel is hij door Datoe Sawito met eene gewapende magt achtervolgd, doch niet in zijn voornemen verhinderd kunnen worden.

Verders wordt berigt, dat de koningin van Boni aan vlagen van krankzinnigheid lijdt, waaraan zij reeds vroeger onderhevig was en dat op de benoeming van den hoofdvorst van Wadjo wordt gewacht om met de vrienden van Boni in overleg te treden, nopens hetgeen verder te doen stond. De tusschenkomst van vreemde Celebesche vorsten wordt in Boni niet gaarne gezien. Aroe Oedjoeng speelt daar nog de hoofdrol, maar hij schijnt in te zien, den oorlog niet met goed gevolg tegen het goevernement te kunnen voeren en hij moet een ingezetene der Noorderdistrikten verzocht hebben zijne tusschenkomst te verleenen om de zaken met onze regering te schikken. Volgens andere tijdingen zou hij de zaken van Boni hebben overgegeven aan den vorst van Soping, die insgelijks den vrede gaarne hersteld zag, maar alvorens gezanten naar Makasser wilde zenden, opdat het fort te Badjoa ontruimd werd.

De toestand van Boni is overigens ellendig en het volk den oorlog moede.

— Den 3^{n} Julij arriveerde te Batavia het Nederlandsche schip *President Ram* met 125 man troepen, onder bevel van den, van verlof naar Nederland, terugkeerenden kapitein der infanterie Wiggers van Kerchem. Kort na het vertrek uit Nederland werd den kommandant door een soldaat van een komplot kennis gegeven, dat ten doel had het vaartuig af te loopen en naar Amerika te gaan. De kapitein beval eenigen onderofficieren de hoofdaanleggers op te sporen, wat dezen gelukte, zoodat zes der vermoedelijke belhamels, allen Belgen, in boeijen geklonken en de overige manschappen streng bewaakt werden. Op de reede gekomen werden gene van boord gehaald en naar de gevangenis gebragt.

— Den 8^{n} Mei trok eene kolonne van 125 man onder kapitein du Puy de Montbrun van Lahat naar Padang. Na verschillende togten gemaakt te hebben, keerde zij den 19^{n} naar Lahat terug, met achterlating van 50 man te Padang. Op den terugtogt werd de kolonne beschoten, doch op het vuren onzer voorhoede nam de vijand de vlugt.

Eene kolonne van 180 man is den 13^{n} onder maj. v. d. Bergh van Lahat naar Tebing Tingi vertrokken, om van daar Keban te bezetten. Eene andere van 160 man zou een paar dagen later mede daarheen oprukken.

— Den 3^{n} Februarij was de zeemagt ter reede van Sindjai en den 7^{n} voor Badjoa ten anker. Den 12^{n} had eene landing plaats. Den 19^{n} werd de versterkte monding der Tjenrana geforceerd, de sterkten genomen en de vijand aan wal door de landingsdivizie, met verlies van geschut, verjaagd. Na de bemagtiging der hoofdplaats Boni werd de landings-divizie weder ingescheept.

De 11^{n} April is de Nederlandsche vlag op het fort te Badjoa geheschen en door Zr. Ms. schepen plegtig begroet. De stoomer *Groningen* was den 9^{n} Mei, op de hoogte van Sindjai aan den grond geraakt. Toen dit aan den wal gezien was, kwam het volk, door de duisternis begunstigd, op de been en naderde tegen middernacht het schip, terwijl aan wal onophoudelijk gevuurd werd, zonder te treffen. Men nam aan boord de diepste stilte in acht, doch toen de praauwen zigtbaar werden rigtte men een goed onderhouden geweervuur en een paar schoten uit met schroot geladen 30-ponders op hen. Een verward geschreeuw volgde en de praauwen stoven snel uiteen; des anderen daags geraakte de *Groningen* weder vlot.

Terwijl de luit. ter zee 2e kl. J. P. Uittenhoven met twee matrozen op een eiland in de baai van Saribona bezig was, werd hij door inboorlingen overvallen en vermoord. Daar onze magt niet sterk genoeg was om de moordenaars aan wal op te zoeken keerde, de *Montrado* naar Padang, haalde versterking en bevond zich den 18^{n} weder in de baai. Nog dienzelfden nacht landde men en na een onbeschrijflijk moeijelijken togt van 9 uren werd de kampong Saribona bereikt, in brand gestoken en de vijand over de kling gejaagd.

Het stoomschip *Suriname* kwam met den rezident van Ternate den 18^{n} Januarij in de baai van Bangaai, waar vernomen werd, dat vier Badjoersche praauwen zich aan menschenroof hadden schuldig gemaakt. Op last van den rezident werden die praauwen opgespoord en na gevonden te zijn, verbrand, terwijl de geroofden in vrijheid gesteld, en de roovers aan de justicie overgeleverd werden.

Het detachement der Nederlandsche marine in Decima, tot nu toe onderrigt gevende in marine zaken, wordt, met enkele uitzonderingen, op Java terugverwacht.

— Den 10den Mei hebben de goevernements-kommissarissen voor de zaken van Boni, vergezeld van eenige ambtenaren en officieren der land- en zeemagt, een bezoek aan het hof van Goa afgelegd om den koning en zijne rijksgrooten geluk te wenschen met den afloop der poeasi. Bij die gelegenheid werd den koning een hartsvanger ten geschenke aangeboden, welke Z. H. onder dankbetuigingen aannam, er bijvoegende, dat hij steeds een trouw bondgenoot van het goevernement zijn en er zelfs zijn leven voor veil hebben zou. Tevens zijn geschenken aangeboden aan de koningin, aan 's konings schoonvader en zijne stiefmoeder.

— Den 22^{n} Mei is een Sampang-Poekat, met 60 Chinezen bemand, voor den invang der rivier van het distrikt Hoeka-Koening overvallen door eene kleine visschers Sampang, waarin drie Maleijers, waarvan een als broeder van den beruchten zeeroover Anta herkend werd. De Chinezen sprongen allen uit vrees in zee, en trachten zwemmende den wal te bereiken; twee echter verdronken, en twintig werden vermist; de overigen bereikten den wal.

— De kovet *Pallas* ankerde, na te Banda een detachement militairen te hebben ingenomen, den 17^{n} Maart bij de Aroe eilanden. De adsistent resident van der Crab, sedert eenige tijd ontscheept om op verschillende punten zaken te regelen, was op eene wijze ontvangen, welke hem noopte krachtigen bijstand te vragen, alvorens zich op nieuw te vertoonen. De debarkements-divizie der korvet werd aan het detachement militairen toegevoegd en onder den luit. ter zee 2e klasse Jhr. W. F. van Spengler den 7^{n} April in 4 praauwen ingescheept. Na een togt van 6 dagen tusschen de eilanden werd den 13^{n} April voor de kampong Watelé geankerd en alle voorzorg genomen. Den volgenden morgen, onder bescherming der gewapende magt eene vergadering belegd hebbende, bleek de vijandige geest der eilanders, toen zij bij het gevangen nemen van een der hoofden, uit het bosch op de onzen schoten. Door het aannemen eener krachtige houding voorkwam men grootere ongeregeldheden, doch de vergadering liep onverrigter zake af. De kampong Watelé werd verbrand, waarna de onzen den terugtogt aannamen, onder herhaalde aanvallen der eilanders, welke terug geslagen werden. Den 17^{n} keerde men aan boord van de *Pallas* met twee gevangene inlandsche hoofden terug. Den 19^{n} werd de reis naar Banda aangenomen, welk eiland den 24^{n} bereikt werd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Aug. Een telegram uit Bern spreekt van groote drukte in de werkzaamheden der gevolmagtigden te Zurich, maar zwijgt over de besluiten, welke eene voorgaande depêche gezegd had, dat genomen waren, en men gelooft met allen grond dat deze, zoo niet onjuist, ten minste zeer voorbarig was.

Nopens Lombardije schijnt men tot een rezultaat gekomen te zijn, aangezien Oostenrijk en Piëmont aan twee kommissarissen den last hebben opgedragen, de rijksschuld te regelen naar de grondslagen, welke door de gevolmagtigden der drie mogendheden zijn vastgesteld.

Het Midden-Italiaansche vraagstuk schijnt eene schrede vooruit gedaan te hebben, wijl men meent te ontwaren, dat de Oostenrijksgezinde pers het onmogelijke eener gewapende tusschenkomst inziet. Volgens de *Frankf. Ztg.* is het te vroeg of te laat om de gebeurtenissen te kunnen bepalen en moet men afwachten, dat zij zich op eene of andere wijze regelen. Het blad twijfelt niet aan den goeden wil en opregten wensch der twee groote mogendheden om tot een goede schikking te geraken, maar wijl de beginselen, welke zij wenschen te verdedigen, lijnregt tegenover elkander staan, is het niet te denken dat zij tot eenig goed gevolg kunnen komen; terwijl de tusschenkomst van andere mogendheden de zaak eer verergeren dan verbeteren zou.

Een Europeesch Kongres wordt te Weenen voortdurend afgeslagen en wel, volgens eene korrespondentie, wijl die staat alleen zoude staan in de bestrijding van het voornemen, om den vrede te zijnen nadeele te bepalen. Geene mogendheid heeft tot heden voorstellen gedaan om Keizer Frans Jozef en de vorsten, zijne verwanten, nopens hun grondgebied gerust te stellen.

Hieruit blijkt, hoezeer Oostenrijk in het midden-Italiaansche vraagstuk op zich-zelven staat.

— Men verneemt uit Parma, dat graaf Linati bij zijne terugkomst uit Parijs, te Parma bekend gemaakt heeft, dat Keizer Napoleon hem gelast had te verklaren, dat geen gewapende tusschenkomst in dat hertogdom zou plaats hebben.

— In den *Moniteur de la Flotte* wordt het berigt gelezen, dat het evolutie-eskader de haven van Toulon den 29^{n} zal verlaten. Het zal bestaan uit acht linieschepen, twee fregatten en twee kanonneerbooten. In genoemd berigt wordt verder gezegd, dat een dergelijk eskader, hetwelk zooveel minder sterkte heeft dan aanvankelijk was bepaald, en daarenboven grootendeels bemand met zeelieden, die nog niet goed bevaren mogen heeten, de gevoeligheid der Engelsche Regering wel niet zal opwekken; vooral wanneer men daarbij in aanmerking neemt, dat diezelfde Regering zonder dat daartoe noodzakelijkheid bestaat, vijftig oorlogsbodems in de Middellandsche Zee doet kruisen.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Aug. Uit Britsch-Indië verneemt men, dat reeds 5000 Europeesche soldaten der voormalige O.-I.-Kompagnie hun ontslag uit de dienst hebben genomen; men verwacht dat dit voorbeeld nog door 4000 anderen gevolgd zoude worden, zoodat men het leger der Kompanje als ontbonden kan beschouwen.

— Een Engelsch blad zegt, dat de Piëmontesche regering de onzijdige mogendheden geraadpleegd heeft nopens den weg, dien zij te volgen had met betrekking tot de wenschen der Vergaderingen van Toskane en Modena voor eene inlijving. Het kabinet van St. James moet daarop geantwoord hebben, dat als koning Viktor Emmanuel de inlijving aannam, het zich daartegen niet verzetten zou.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 26 Aug. Graaf Grünne, de bekende adjudant en militaire raadsman van den Keizer, heeft een verlof van een jaar verkregen.

BERLIJN, 26 Aug. Te Kroonstadt zoo leest men in de *Boersenhalle*, heerscht groote bedrijvigheid. Verscheidene smaldeelen worden georganiseerd, ten einde naar de Middellandsche Zee, den Griekschen archipel en de Stille Zuidzee te stevenen. Bovendien kruist een oefeningseskader in de Oostzee, onder het bevel van admiraal von Schanz. In Engeland bezoekt de grootvorst Konstantijn ijverig de havens en scheepstimmerwerven, ten einde de kundigheden, welke hij verzamelt, op de Russische Marine toe te passen.

— Uit Petersburg wordt geschreven: Men spreekt van eene verklaring van Rusland nopens de kandidatuur van den hertog van Leuchtenberg voor den troon van Toskane. Het kabinet van St. Petersburg moet elk plan van dien aard verwerpen en reeds bij voorraad het mogelijke aabod der kroon, aan eenig lid van het keizerlijk huis, afwijzen.

ITALIE.

TURIJN, 27 Aug. De Piëmontesche bladen dringen er steeds sterker op aan, dat de Koning de geuite wenschen vervulle. De *Corriere Mercantile* zegt, dat de Toskaners geen onoverwogen en onmogelijke handelingen verlangen, maar dat de Koning hun uitgedrukten wensch, om een magtig Italiaansch koningrijk te stichten, bevordert. Men weet niet juist, hoe het goevernement van Turijn in dezen denkt te handelen, maar er bestaat een gerucht, dat Piëmont de aanbieding aanneemt en een Memorandum van het Toskaansch bestuur opgesteld wordt om de regten en eischen der bevolkingen tegen de door Frankrijk begunstigde herstelling der oude dynastie te verdedigen.

— Reeds is het vierde Piëmontesche dagblad, de *Indipendente* van Aoste, geschorst in zijne uitgave. Zoodanige perswetgeving, waarvan de oorlog het voorwendsel is geweest, wordt sedert het sluiten van den vrede, door elkeen zeer vreemd gevonden.

STADSNIEUWS.

239ste Staats-Loterij. (Prijzen van ƒ 1000 en daarboven.) 5de Klasse, 1ste Lijst. No 6368 ƒ 1500, No 7276, [illegible] en 15080 ieder ƒ 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 29 Augustus.

BEVALLEN (25 Aug.): C. ter Meulen, geb. Norden, Z. - A. J. F. van der Linden, geb. Weggelhorst, D. — (26 Aug.) S. J. Jonssen, geb. Brünjes, Z.

OVERLEDEN (23 Aug.): H. J. J. G. Sehrey, 5 m. - G. E. van Maarschalkerwaart, 13 m. - G. W. Helms, 79 j.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	ƒ 55½	2/m.	Livorno	ƒ 88¼
Zigt	„	„ 56	„	Napels	„ 79
2/m.	Bordeaux	„ 55⅛	3/m.	Petersburg	„ 169
½/m.	„	„ 55⅝	6/w.	Weenen	„ 96
3/m.	Madrid	„ 236	„	Augsburg	„ 99
„	Cadix	„ 238	„	Frankfort	„ 99¼
„	Sevilië	„ 235	2/m.	Hamburg	„ 35¼
„	Bilbao	„ 235	Zigt	„	„ 35$\frac{7}{16}$
„	Lissabon	„ 40	2/m.	Londen	„ 11.65
„	Porto	„ 40	Zigt	„	„ 11.70
2/m.	Genua	„ 45¼	Rotterdam		„ ½

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		27 AUG.		geld
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	107	a	
Nederl. Bank	4 "		"	
Nederl., Werkel. Schuld à 2½	pCt.	64	64¹⁄₁₆	64¹⁄₁₆
Dito dito	3 "	76¾	"	
Dito dito	4 "	97¼	97⁵⁄₁₆	97⁵⁄₁₆
Amortisatie-Syndikaat	3½ "	94⅞	"	
Aand. Handel-Maatsch.	"	127½	"	
Oost-Ind. Leening	4 "	96¼	96⅜	
Aand. Holl. Spoorweg	"			
Leening idem	4½ "		"	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ "		"	
Maatschappij van Weld.			"	
Belgie, cert. Adm. Bl.	2½ "		"	
Dito *Rothschild*	2½ "		"	
Frankrijk, Certifikaten	3 "		"	
Spanje, Obligatiën	1¾ "	33⅛	33³⁄₁₆	33⅛
Dito	3 "	44¾	44¹³⁄₁₆	
Dito Binnenlandsche	3 "	41¹⁵⁄₁₆	42⅛	42¹⁄₁₆
Amortisatie Schuld		10¼		—
Dito Coupon			"	
Credit Instel. bij *Prost & C°*		127	"	
Portugal, Obligatiën	3 "	44¹³⁄₁₆	44⅞	41⅞
Dito 1856	3 "	43¹¹⁄₁₆	43¾	43¹¹⁄₁₆
Uitgestelde				
Rusl., Obl. bij *Hope en C°*	5 "	105⅛	"	
Dito bij idem 1828/1829	5 "	102⅞	"	
Cert. bij idem 1831/1833	5 "	87⅜	"	
Dito bij idem 1840	4 "		"	
Dito bij *Stieglitz*	à 4 "	84¾	84⅞	
Dito Nieuwe	4 "		"	
Dito 5de Serie	5 "	91½	"	
Dito 1855, 6de Serie	5 "	101⅛	101⅜	
Dito Adm. te Hamburg	5 "	96	"	
Dito dito te Londen	5 "		"	
Dito dito dito	4½ "		"	
Inschrijving 1ste Aandeelen	6 "	65¼	"	
Certifikaten van dito	6 "		"	
Spoorweg Aktiën	5 "		"	
Polen, Aand. 1835, fl. 500			"	
Obligatiën	4 pCt.	80¼	"	
Pruisen, Oblig.	4 "	101½	101¾	
Aandeelen 1854	3½ "	208		
Oostenrijk, Obl. bij *Gellen C.*	5 "			
Dito dito	4 "			
Dito Metalliek	5 "	59	59⅛	59¹⁄₁₆
Dito Rente Amsterdam	5 "	76⅝		
Dito Nationale 1854	5 "	63	63⅛	63⅛
Dito dito	2½ "	31	31⅛	31⅛
Weener Bankaktiën				
Dito Aand. fl. 250, 1839			"	
Dito dito 250, 1854	4 pCt.		"	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 "			
Dito bij *Rothschild*	5 "			
Denemarken, Obl. te Lond.	5 "	98¾	"	
Dito	3 "		"	
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 "		"	
Dito 1839 van £ 100	5 "		"	
Dito 1843 " 100	5 "		"	
Dito 1852	4½ "		"	
Dito 1858	4½ "		"	
Sardinie	5 "		"	
Peru, Geldl. 1854	4½ "		"	
Dito te Parijs	"		"	
Ecuador, Oblig. 1855	1 "	15¹⁵⁄₁₆	15¼	
Venezuela, dito 6 pCt. thans 3		27³⁄₁₆	27⁷⁄₁₆	
Dito Uitgestelde	1	14¾	"	
Columbia, Obligatiën	3½ "	16⁵⁄₁₆	"	
Dito Uitgestelde			"	
Mexiko, dito	3 "	19¼	19⅜	
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C.*, Lr. A				
Dito dito	Lr. B			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Amerik. Bank-Aktiën			"	—
Illinois Spoorw. Aandeelen			"	
Dito Cert. Consti. Bons	7 pCt.		"	
Louisiana	5		"	
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5			

Handel-Maatschappij kontant ——; dito Beening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourneerde 223 ¾ ; Hypotheek 4½ pCt. 89; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —; Diverse 2½ pCt. 29¾, 30.

Bij weinig affaire was de markt nagenoeg tot vorige prijzen.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt.; Prolongatie 2½ pCt.; Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 29 Augustus tot 2¾ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64¹⁄₁₆; Aand. Handel-Maatsch. ——, Spanje, Binnenl. 3 pc. 42¹⁄₁₆; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 105⅛, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 101½; Oostenrijk, Met. 5 pc. 59, dito Rente Amst. 5 pc. 76⁵⁄₁₆, dito Nationale 1854 5 pc. 63⅛, dito 2½ pc. 31⅛.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 27 Aug. Rente kont. 4½ pc. —.—, op tijd 3 pc. 69.—; Credit mobilier 828.75; Fr.-Oost. Spoorw. 555.—; Russ. Spoorw.-Aktiën 500; Spanje 1½ pc. 42⅜; 3 pc. 33¼; Rom. Leening —.—.

LONDEN, 27 Aug. Cons. 95½ a ⅝; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 20⅛ a ¼; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. dollar bonds —; Grenada uitgest. 17 a ¼; id. werkelijke 5 a 5¼; 5 pc. Venez. 28 a ½; 2¼ pc. id. 15 a 15½; 3 pc. Port. 45⅞ a 46; 3 pc. Spanje 45¼ a 45¾; 1½ pc. id. 33⅜ a 33⅝; Coupons 4⅜ a ½; Amortiz. —; 4½ pc. Russen 98 a 99; 5 pc. id. 111 a 112; 2½ pc. Holland 64 a ½; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 60 a 62; id. 7 pc. 77 a 79; Sardinie 85½ a 86½; Ecuador —.

WEENEN, 27. Aug. Met. 5 pc. 74.50; Nat. 79.20; Loten 1854 4 pc. 109.—; Bank-Aktiën 895; Noord-Baan-akt. —.—; Credit Anst. 214.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 261.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 11.70; Goud 17; Zilver —.

BERLIJN, 27 Aug. Metalliek 5 pc. 63¾; Nationale 67¾; Stiegl. 5de serie 93; 6de id. 106; Rusland 5 pc. ——, Pruiss. Staats. 4½ pc. —; id. Nieuwe 5 pc 102½; Fr. Oost. Spoorw. ——; Credit ——; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 19, Parijs —, Hamburg 141⅛, Amst. 142⅛, Weenen —, Petersburg 97, Diskonto —.

FRANKFORT, 27 Aug. Metalliek 5 pc. 60¾; Nation. 65¾, Spanje 3 pc. 42, 1½ pc. 32¾; Wissel op Londen 116⅝, Weener 98⅞, Parijs —; Diskonto —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 29 Aug.

Tarwe stil: 232 à b. Poolsche 305.

Rogge bij gerijven verkocht: 124 à Pruiss. ƒ178; 116 à Petersburger ƒ160.

SCHIEDAM, 27 Aug. Moutwijn ƒ14.75; Jenever ƒ20,25; Amst. Proef ƒ21,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling ƒ1,00 per ketel.

MIDDELBURG, 25 Aug. Puike jarige Zeeuwsche Tarwe werd van ƒ7,80 tot 8,—, enkeld ƒ8,10, de mud gekocht; gewone soorten ƒ7,60 a 7,75, mindere ƒ7,25 per mud; puike jarige Walchersche dito ƒ8,60, 8.50, mindere ƒ8.24; puike nieuwe voor de zaai is aan ƒ9,— gekocht; gewone goede soorten ƒ8.—, 7.60, mindere ƒ7.50. — Nieuwe Rogge voor de zaai ƒ6,—; gewone soorten ƒ5,75 a 6,— betaald. — Garst: puike nieuwe Winter bragt 5,— a 5,10 op, en extra puike is ƒ5,30 a 5,35 de mud gekocht; dito Zomer ƒ4,75, mindere ƒ4,60. — Nieuwe Walchersche Witteboonen is voor een enkeld monster ƒ10,— betaald, dito Bruineboonen die men aan ƒ11,— verliet hadden geen koopers; dito Paardeboonen kocht men willig aan ƒ6.50 a 6,40. — Walchersche groene Erwten kocht men ƒ8.75, 8,50, 8,25, dito groote ƒ11,50 a 12,— naar deugd. — Koolzaad ƒ10,— a 10,25. — Raapolie ƒ35,50; Patentolie ƒ37,75; Lijnolie ƒ36,75 per vat op 6 weken, op kontant ƒ1,— per vat lager. — Raapkoeken ƒ60,— a 63,— per 1040 stuks, Harde Lijnkoeken ƒ10,— per 104 st.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 28 Aug. Hoekstra, Nederland, en Grivel, Agnetha, beide Batavia. — Steenveld, Willem en Carel, en Rosberger, Juno, beide Suriname.

VLIE, 26 Aug. Kwint, Margaretha, Petersburg.

HELVOET, 27 Aug. Kramers, Resident van Son, Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 28 Aug. Lohman, Zeldenrust, Newcastle.

VLIE, 26 Aug. Petersen, Ebenezer, Newcastle.

HELVOET, 28 Aug. Hollander (st.), Havre.

BATAVIA, 23 Junij. De Boer, Henriëtte en Geertruida, Amst. — Hensing, Prins van Oranje, Rott. — 24 Junij. Kessel, Malvina Vidal, Nederl.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 29 Augustus, in lading naar:

Duisburg.	P. T. G. Sack, 3 Gebroeders.
Keulen.	H. J. Wilson, Cöln N°. 20.
Wezel.	F. Beijer, Wilhelmina.
Mannh., Ludwigh. en Heilbron.	H. P. Disch, Flora.
Maintz.	G. Reichert, Mainz N°. 4.
Frankfort.	J. Welter, Frankfort N°. 4.
Mannheim.	J. Dorzenbach, Jacob.
Dusseldorp.	W. Brugman, Niederrh. N° 7.
Urdingen.	F. W. Mewsen.

AMSTERDAM, 24 Augustus, vertrokken naar:

Dusseldorp.	F. Kusen, Niederrhein N°. 12.
Keulen.	J. B. Wilson, Cöln N°. 10.
Frankfort.	H. Attenbrunn, Amsterdam en Weenen.
Mannheim.	J. J. Reindorp, Rijnstroom.
Maastricht, Luik en Aken.	P. van IJwaarden, Stad Amsterdam.

Rijnhoogte: ARNHEM, 26 Aug. 1 el 7 duim.
KEULEN, 28 " 5 vt. 4 "

Advertentiën.

(1764) Heden overleed alhier op het onverwachtst onze waarde Vader en Behuwdvader, de Heer C. VAN LEEUWEN, in den ouderdom van 70 jaren.

LEYDSCHENDAM, 27 Augustus 1859.

A. F. VAN LEEUWEN.
Uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

Une Institutrice de la Religion Catholique R., diplomée pour le Français et le Hollandais, et qui a enseigné le Français en Belgique pendant 4 ans, ainsi que l'Anglais et les Ouvrages de main, désire se placer comme **Secondante** dans un Pensionnat, ou comme **Gouvernante** de jeunes demoiselles. S'adresser au Bureau de ce Journal, par lettres affranchies, sous les initiales J. L. B. (1746)

(1768) Een **R. C. Hulponderwijzer**, van goede getuigschriften voorzien, oud 22 jaren en de Fransche taal kunnende doceren, zoekt eene betrekking. Adres *franco* brieven onder Letter A. aan den Boekhandelaar F. SCHOTH te Boxmeer.

Het DIJKSBESTUUR van het 4de District in *Overijssel*, is voornemens om op *Vrijdag* 14 *October* 1859, des middags ten twaalf ure, in het Logement van den Heer SCHEUER te *Zwolle*, in het openbaar te verkoopen:

Een goed onderhouden **Achtkant-Scheprad-Watermolen**, van p. m. 27 Ellen vlugt, staande in den Polder van *Mastenbroek*, tegen over de stad *Hasselt*, met daarbij gelegen MOLENSLUISJE, TUIN, MOLENDIJKJE en MOLENKOLK.

De Goederen zijn dagelijks te bezien, terwijl de Verkoopsvoorwaarden veertien dagen vóór den Verkoop zullen ter lezing liggen ten huize van den heer SCHEUER voornoemd, en inmiddels de noodige inlichtingen zullen zijn te bekomen bij den Poldermeester GERRIT KRAGT aan de *Mastenbroekerkerk*.

Het Dijksbestuur voornoemd,
P. H. GALLÉ, *Dijkgraaf*.
(1718) J. N. J. HEERKENS, *Secretaris*.

Van al de middelen die bereid zijn, om den groei van het hoofdhaar bevorderlijk te zijn, staat de

Oud-Carthagena's Bergplantenolie,

wat haar deugdelijkheid betreft boven aan. Door het gebruik dezer olie is men stellig onfeilbaar verzekerd, dat het uitvallen van het haar ophoudt en dit zijne natuurlijke kleur behoudt.

De ontdekker van dit krachtig werkend middel, heeft lang en met de meeste naauwkeurigheid, de geneeskracht en de heilzame eigenschappen der planten van Oud-Carthagena, in Spanje onderzocht en door eene allergelukkigste vereeniging van hare hoofdbestanddeelen, verkreeg hij een zamenstelling die zijne verwachting verwezenlijkt en die der gebruikers overtroffen heeft. Daarbij heeft men zorg gedragen, de metaalzouten die zoo vaak schadelijke uitwerkselen hebben er uit te houden en zoodoende een haarmiddel verkregen, hetwelk men onvergelijkelijk noemen mag tegen kaal en grijs worden. De prijs per flacon is 60 cts.

Eenig hoofd-dépôt voor Nederland bij A. BREETVELT Az. te Delft, tot wien men zich alléén te wenden heeft, om het dépôt te verkrijgen, in plaatsen waar zulks nog niet gevestigd is. Verder nog te bekomen bij:

H. J. Renken, Amsterdam, hoek Vijgendam en Warmoesstr.	N. J. Sanders, Leiden, Hammerstraat.
Albt. Oosterbaan, idem, Leydschestraat, in de Vlijt.	A. D. Liven, Dordrecht.
Mej. C. J. Blank, idem, Kalverstraat, bij den Heiligen Weg.	W. Bares, Gorinchem.
	Been, Brielle.
H. J. Teunissen, Gierstraat, Haarlem.	W. A. Hoek, Schiedam, Hoogstraat.
S. M. en J. Weeferingh, Anegang, idem.	Mejv. Ravesteyn Donker, 's Bosch.
M. Vriend, Zaandam.	T. A. Stroetman, Arnhem.
W. en R. Wiebols, Purmerend.	W. T. Stierhout, Tiel.
H. J. Renken, Rotterdam, Weste Wagenstraat.	Feldbrugge & Comp. Groningen.
Iserief en Comp., 's Hage, Veenestraat, in de Prijslijst.	J. A. Goedhals, Middelburg.
	A. J. van den Berkhof, Utrecht.
	M. J. C. Ham, idem.

(1567)

Bij den Boekhandel C. L. VAN LANGENHUYSEN is verkrijgbaar:

Het welgelijkend Portret van Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid Monseigneur JOANNES ZWIJSEN, Aartsbisschop van Utrecht, gegraveerd door L. TUERLINCKX. Prijs ƒ3.00

Tevens wordt bij bovengenoemden met succes gedebiteerd:

Het Portret van Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid Monseigneur FRANCISCUS JACOBUS VAN VREE, Bisschop van Haarlem, naar eene teekening van Professor Bosboom, op staal gegraveerd.

Prijs der Proefdruk	ƒ10,00
" " gewone druk	" 6,00
Goedkoope uitgave op Chineesch papier	" 1,50
Gewoon	" 1,00

DE HEILIGE LINIE.

PROEVE

OVER DE OOSTWAARTSCHE RIGTING VAN KERK EN ALTAAR, ALS HOOFDBEGINSEL DER KERKELIJKE BOUWKUNST,

door

J. A. ALBERDINGK THIJM.
O. BQ. S. GR. M.

Aan deze bijzondere uitgave van den in de „Dietsche Warande" verschenen arbeid des Heeren Auteurs is een uitgebreid alfabetisch register en eene inleiding toegevoegd, benevens den zendbrief over het zelfde onderwerp aan den Raadsheer Aug. Reichensperger. Prijs van dit 8vo deel ƒ1,80.

In fraaije kartonnen band " 2,20.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.